

UiT

NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET

DataverseNO

og støttetjenester for forskingsdata

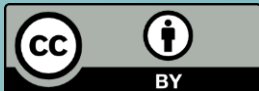

Seminar ved Universitetet i Bergen, 31. oktober 2017

Philipp Conzett

Leif Longva

UB UiT

Plan for dagen

Del 1: Teneste og system

Del 2: Opplæring, kompetanseheving og samarbeid

Del 1: Teneste og system

- Bakgrunn
- Pilotprosjektet og prosessen fram til lansert teneste
- UiT-policy – bakgrunn og innhald
- DataverseNO: funksjonalitet, roller og arbeidsflyt
- Praktisk økt på test.dataverse.no
- Partnerskap i DataverseNO – kva og korleis

Det byrja – som TROLL av eske

- (Nei ikkje heilt)
- Vi (UBT) hadde lenge tenkt på å byrja å jobba med forskingsdata
  - Vi såg det som eit naturleg neste steg etter at vi hadde jobba lenge med ‘open access’:
    - Ope vitenarkiv (Munin)
    - Plattform for UiT-tidsskrift og seriar (Septentrio Academic Publishing)
    - Muninkonferansen
    - High North Research Documents
- Ein dag banka det på døra ...

TROLLing

- Lingvistane ved UiT hadde behov for ei teneste for open arkivering av lingvistikk-data
- Og tok kontakt med UB (i august 2013), fordi
  - dei visste om UBs arbeid med (og kompetanse på)
    - open access
    - dokumentorganisering
    - metadata og gjenfinning
    - filformat og langtidsbevaring
- Og dette var draghjelpa vi trong
  - For å komme i gang med forskingsdata

The Tromsø Repository of Language and Linguistics

[DataverseNO](#) > [UiT Open Research Data](#) > **TROLLing**

[Contact](#) [Share](#)

[Sign Up](#) [Getting started with TROLLing](#)

Find

[Advanced Search](#)

[Dataverses \(0\)](#)

[Datasets \(59\)](#)

[Files \(555\)](#)

Publication Date

[2014 \(21\)](#)

[2016 \(17\)](#)

[2015 \(12\)](#)

[2017 \(9\)](#)

Author Name

[Janda, Laura A. \(8\)](#)

[Nesset, Tore \(8\)](#)

[Makarova, Anastasia \(6\)](#)

[Berdicevskis, Aleksandrs \(5\)](#)

[Eckhoff, Hanne \(4\)](#)

[More...](#)

1 to 10 of 59 Results

[Sort](#)

 [Replication data for: The beginning of a beautiful friendship: rule-based and statistical analysis of Middle Russian](#)

Aug 10, 2017

Berdicevskis, Aleksandrs; Eckhoff, Hanne; Gavrilova, Tatjana, 2017, "Replication data for: The beginning of a beautiful friendship: rule-based and statistical analysis of Middle Russian", hdl:10037.1/10303, DataverseNO, V1

We describe and compare two tools for processing Middle Russian texts. Both tools provide lemmatization, part-of-speech and morphological annotation. One ("RNC") was developed for annotating texts in the Russian National Corpus and is rule-based. The other one ("TOROT") is being...

 [Stimulus Triads for: "English and Chinese children's motion event similarity judgments"](#)

Aug 9, 2017

Ji, Yinglin; Jill Hohenstein, 2017, "Stimulus Triads for: "English and Chinese children's motion event similarity judgments"", doi:10.18710/V8CAOU, DataverseNO, V1

This study explores the relationship between language and thought in similarity judgments by testing how monolingual children who speak languages with partial typological differences in motion description (English and Chinese) respond to visual motion stimuli. Participants were,...

[Replication Data for: English and Chinese children's motion event similarity judgments](#)

Aug 9, 2017

Etter TROLLing

- TROLLing var berre starten
- Vi ville utvikle og tilby ei teneste for alle typar forskingsdata
  - Og for alle UiT-tilsette og (høgare grads) studentar
- Pilotprosjekt etablert september 2015
  - Formål: Etablere ei teneste (eit arkiv) for alle, inkludert støttetenster

Om pilotprosjektet

- Eit samarbeidsprosjekt mellom IT-avdelinga (ITA) og UB
  - Og Forskingsavdelinga (AFU) vart invitert som deltakar på prosjektmøta
- Ei eiga prosjektgruppe på UB
  - Med særleg fokus på alt forskarretta arbeid
  - Den same prosjektgruppa er ført vidare på UB, etter lansert teneste

Kjære forskar, kven vil vera med?

- Sentralt i pilotprosjektet:
  - Inviterte forskarar med arkiverbare data til å bli med
  - Gjekk breitt ut og inviterte, via fagreferentane
  - Fekk 14 svar frå forskarar med ulike typar data
    - Og ulik grad av arkivklare data
- Vi valde ut eit avgrensa tal, frå ulike fagfelt, for å hauste erfaringar
- Lanserte tenesta UiT Open Research Data 1. september 2016

Med eit smil 😊

UiT Open Research Data vs. TROLLing

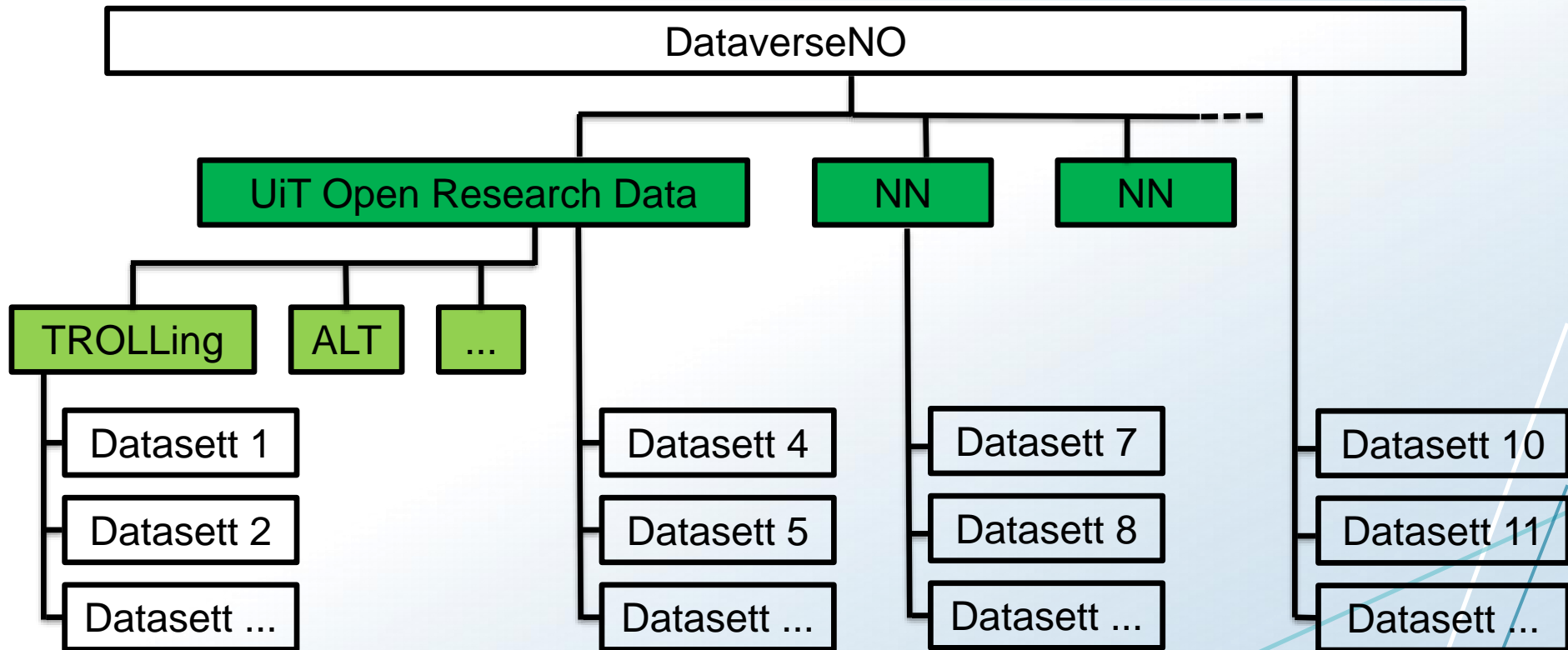
- **UiT Open Research Data:**
  - Eit ope institusjonsarkiv for forskingsdata frå UiT
  - Alle fagområde
  - Alle typar data
    - Så lenge dei kan gjerast ope tilgjengeleg
  - Autentisering (for opplasting) via FEIDE
- **TROLLing:**
  - Eit ope arkiv for lingvistiske data
  - Tilgjengeleg for opplasting for lingvistar i heile verda
    - Det var dette lingvistane ønskte seg
  - Autentisering (for opplasting) via FEIDE
    - Dei som ikkje er FEIDE-brukarar, blir autentiserte lokalt

DataverseNO vs. UiT Open Research Data

- DataverseNO
  - Er eit (usynleg) toppnivå
  - Under DataverseNO ligg UiT Open Research Data
  - Og sidestilt kan der liggja dataarkiv frå andre institusjonar
- UiT Open Research Data
  - Er ei grein av DataverseNO

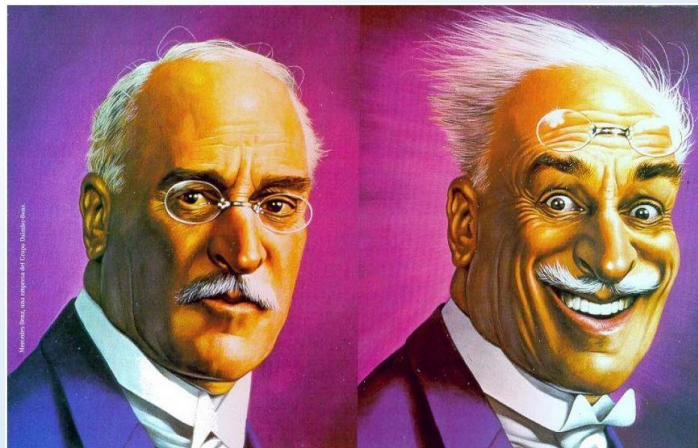
DataverseNO – UiT Open Research Data – TROLLing ...

Forvaltingsmodell

- I mandatet til pilotprosjektet låg òg å føreslå ein forvaltingsmodell for forskingsdata ved UiT:
  - Arbeidsfordeling mellom ITA og UB
    - Feide-innlogging, server-drift og backup: ITA
    - Brukarkontakt, kuratering, støttetjenester: UB
  - Skalerbar løysing:
    - Datalagring
    - Kuratering
    - Oppfølging av forskarane og studentane
      - Utfordring!
      - Til å få bakoversveis av

Policy for forskingsdata

- Pilotprosjektets sluttrapport ga ei klar tilråding om å utarbeide ein UiT-policy for arkivering av forskingsdata
  - Som ein del av forvaltingsmodellen
- Policyen er ei viktig forankring
  - At open arkivering av forskingsdata ikkje er noko UB-påfunn
  - Policyen gjev klare rammer og instruksar til UiTs forskarar og studentar
  - Betyr samstundes at UBs støttetjenester må skalerast tilsvarende
    - Ei utfordring for UB

Policy vedteken og iverksett

- 9. mars 2017: Policy vedteken i UiT-styret:
  - *UiT slutter seg til Forskningsrådets og EUs prinsipper for forvaltning av forskningsdata:*
    - «Åpen som standard»
    - «As open as possible, as closed as necessary»
  - *Alle forskningsdata skal gjøres åpent tilgjengelige.*
    - «Unntak fra dette vil være når andre hensyn krever begrensning av tilgangen, slik som sikkerhetshensyn, personsensitivitet, kommersielle eller juridiske forhold»
  - Med andre ord: Ein må begrunne dei tilfella der forskningsdata *ikkje* skal arkiverast ope

Policyen – highlights

- Gjeld alle forskingsdata
  - Krav om open arkivering har nemnde unntak
- UiT har som hovudregel eigarskap til alle forskingsdata framskaffa av egne tilsette
- Rett til bruk eller publisering av forskingsdata skal ikkje overførast til kommersielle aktørar, utan at UiT beheld retten til å gjere dataa ope tilgjengelege for vidarebruk
- Forskaren skal lage ein datahandteringsplan
- UiT skal ha klar ei teneste for alle typar data innan 2020
  - Også sensitive data
  - Ikkje nødvendigvis at slike skal arkiverast lokalt ved UiT

Tekniske løysingar og standardar

Tekniske løysingar og standardar

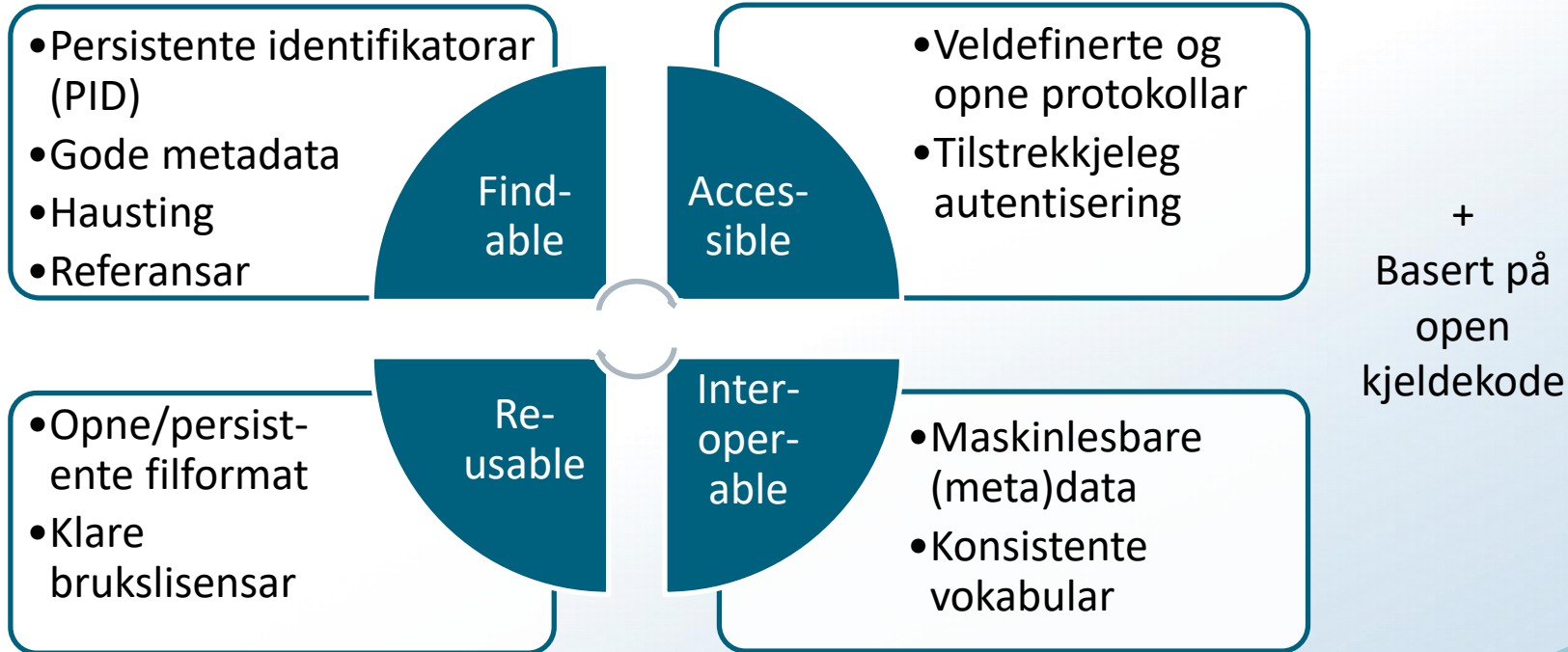
- Vurdering av arkivapplikasjonar:

- DSpace (jf. <http://www.dspace.org/>)
- EPrints ((jf. <http://www.eprints.org/>)
- Fedora (<http://fedorarepository.org/>)

Utvikla med tanke på publisering av digitale forskings**publikasjonar**

- Vi var ute etter ein applikasjon som var utvikla spesielt med tanke på arkivering og tilgjengeleggjering av forskings**data**
  - Har ikkje kapasitet til omfattande tilpassing

«FAIR»-prinsippa

Jamfør <https://www.force11.org/fairprinciples>

Vald løysing:

- Utvikla ved Harvard
- Starta i 2006
- I bruk på ei rekkje institusjonar i heile verda

26 Installations

2,366 Dataverses

49,768 Datasets

2,774,535 Downloads

Kjelde:
<https://dataverse.org/>

Dataverse i eit nøtteskal

- Støtte for kuratering, arkivering og deling av forskingsdata
-

Dataverse i eit nøtteskal

- Støtte for kuratering, arkivering og deling av forskingsdata
- **Persistente identifikator: Handle, og sidan 2016 DOI (Digital Object Identifier)**

Holsbø, Einar, 2017, "Supporting data for "A Standard Operating Procedure for Outlier Removal in Large-Sample Epidemiological Transcriptomics Datasets"", [doi:10.18710/FGVLKS](https://doi.org/10.18710/FGVLKS), DataverseNO, V1, UNF:6:SEfvjgycJrjkrvJEtM0zxA==

Dataverse i eit nøtteskal

- Støtte for kuratering, arkivering og deling
- Persistente identifikator: Handle, og si (DOI Identifier)
- Hausting av metadata (DataCite) og indeksering i søkjetenester via Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PMH)

The image shows two screenshots of search engines. The top screenshot is from DataCite Search, displaying a search result for 'Supporting data for "A Standard Operating Procedure for Outlier Removal in Large-Sample Epidemiological Transcriptomics Datasets"'. The author is Einar Holsbø, and the work was published in 2017 via UiT Open Research Data Dataverse. The description states that the dataset is example data from the Norwegian Women and Cancer study (NOWAC) on Illumina Whole-Genome Gene Expression Bead Chips, HumanHT-12 v4. A DOI link is provided: <https://doi.org/10.18710/FGVLKS>.

The bottom screenshot is from the BASE (Bielefeld Academic Search Engine) search results. The search query is 'outlier removal epidemiologic*'. The search results show a hit list with one entry: '1. Supporting data for "A Standard Operating Procedure for Outlier Removal in Large-Sample Epidemiological Transcriptomics Datasets"'. The author is listed as 'Holsbø, Einar [claim]'. The description is 'Abstract ; This dataset is example data from the Norwegian Women and Cancer study (NOWAC) on Illumina Whole-Genome Gene Expression Bead Chips, HumanHT-12 v4. Please see README.txt for details'.

Dataverse i eit nøtteskal

- Støtte for kuratering, arkivering og deling av forskingsdata
- Persistente identifikator: Handle, og sidan 2016 DOI (Digital Object Identifier)
- Hausting av metadata (DataCite) og indeksering i søkjetenester via Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PMH)
- **Fleire metadataskjema, både generelle og fagspesifikke**

Dataverse i eit nøtteskal

- Støtte for kuratering, arkivering og deling av forskingsdata
- Persistente identifikator: Handle, og sidan 2016 DOI (Digital Object Identifier)
- Hausting av metadata (DataCite) og indeksering i søkjetenester via Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PMH)
- Fleire metadatasjema, både generelle og fagspesifikke
- **Automatiske referansar til datasett, inkludert versjonsnummer**

Holsbø, Einar, 2017, "Supporting data for "A Standard Operating Procedure for Outlier Removal in Large-Sample Epidemiological Transcriptomics Datasets"", [doi:10.18710/FGVLKS](https://doi.org/10.18710/FGVLKS), DataverseNO,

V1 UNF:6:SEfvjgycJrjkrvJEtM0zxA==

Dataverse i eit nøtteskal

- Støtte for kuratering, arkivering og deling av forskingsdata
- Persistente identifikator: Handle, og sidan 2016 DOI (Digital Object Identifier)
- Hausting av metadata (DataCite) og indeksering i søkjetenester via

Good scientific practices expect that proper credit is given via citation. Please use the data citation above, generated by the Dataverse.

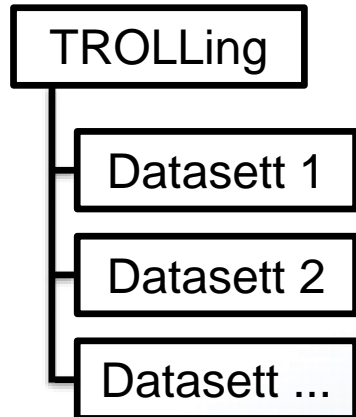
CC0 - "Public Domain Dedication"

- **Informasjon om brukslisens**

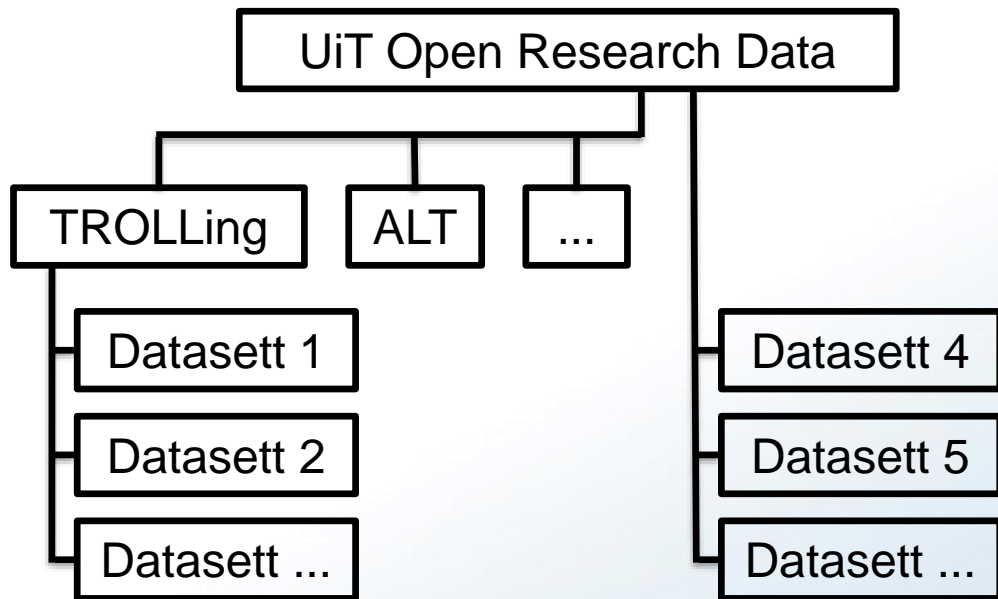
Fleksibel strukturering av arkivet

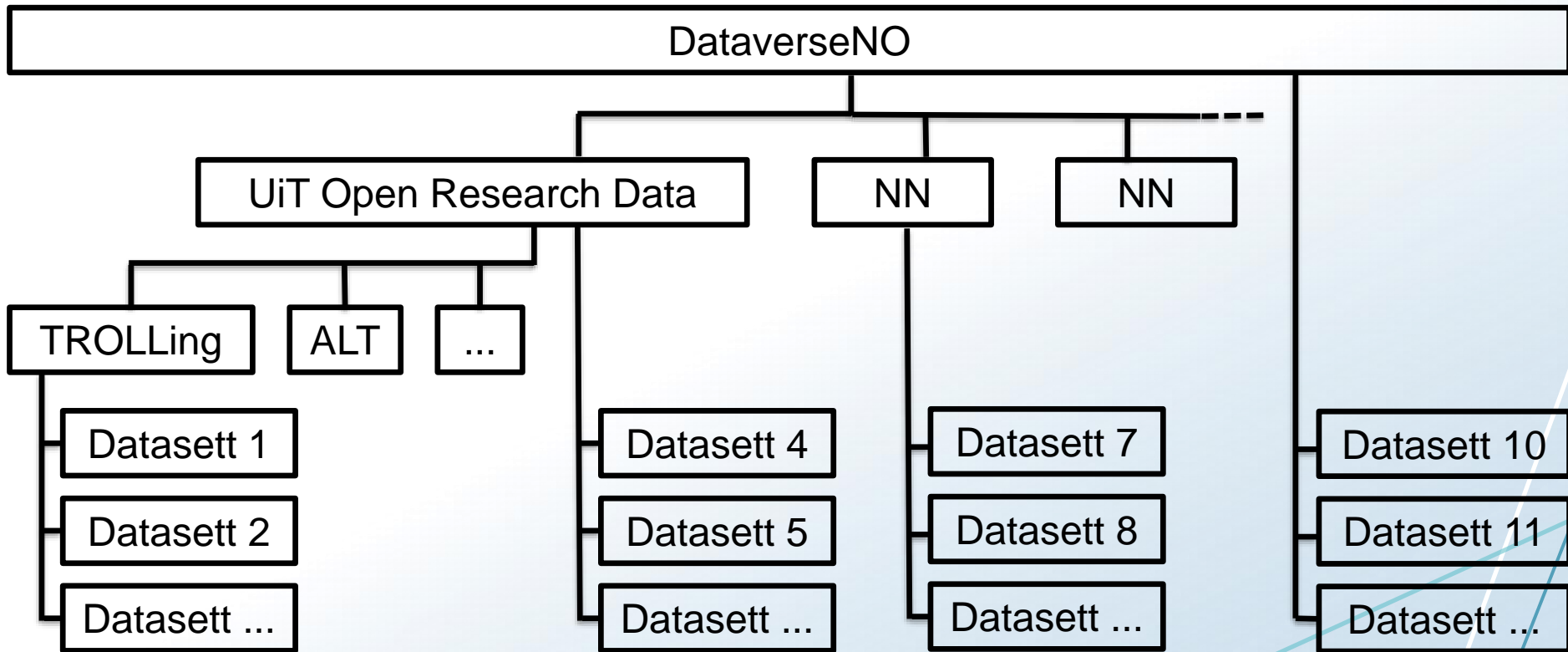

Fleksibel strukturering av arkivet

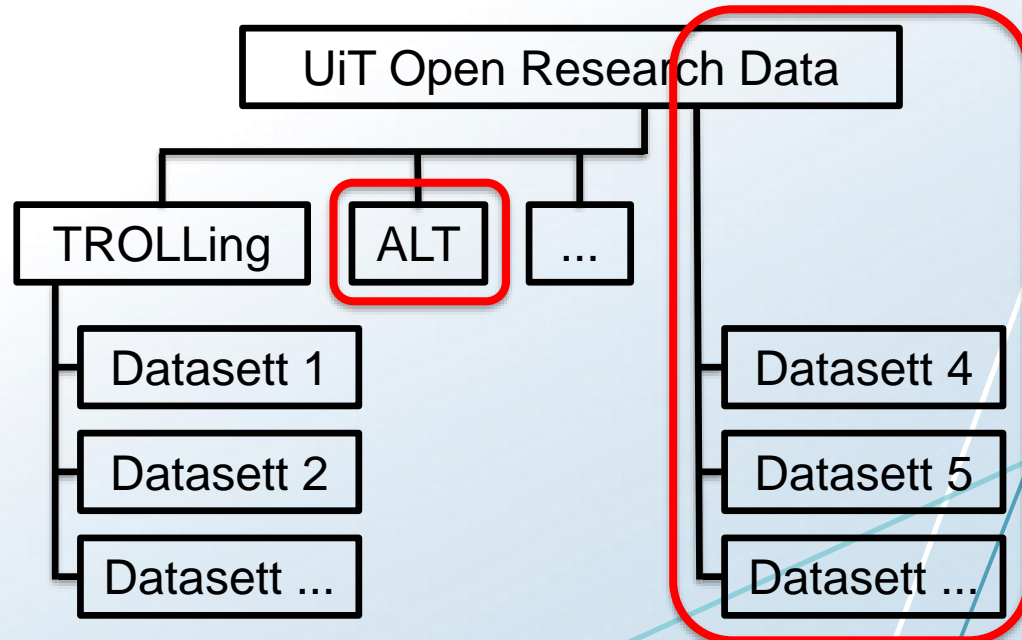

Fleksibel strukturering av arkivet

Samlinger i UiT Open Research Data

- Inga gjenspeiling av UiTs organisasjonsstruktur
- Opprettar samlinger der forskarane ser eit behov, t.d. for forskingsgrupper
- Det **kan** vera eit heilt institutt
- Hovudregel:
Enkeltforskarar arkiverer sine datasett direkte under UiT Open Research Data

Arkiveringsflyten i DataverseNO (I)

- Brukarregistrering
  - Feide-brukarar: oppretting av brukarkonto via Feide-innlogging
  - Andre (t.d. i TROLLing): ekstern registrering → UB opprettar brukarkonto. Loggar inn med lokal autentisering.
- Oppretting av datasett
  - Velja rett samling + klikka på «Add dataset»
  - Leggja inn obligatoriske metadata
  - Lasta opp filer (data, metode, dokumentasjon, ...)
  - (Leggja til meir metadata, gjera endringar)
  - Senda inn til vurdering («Submit for Review»)

Arkiveringsflyten i DataverseNO (II)

- Kuratering
  - Ved kurator = fagansvarleg på UB
  - Er det lagt inn korrekte og tilstrekkelege metadata?
  - Er det brukt passande/fornuftige nøkkelord («keywords»)
  - Lèt filene seg opna?
  - Er det brukt konsistente og forståelege filnamn?
  - Arkivverdig/persistent filformat i tillegg til originalformat?
  - Er datasettet dokumentert i ei ReadMe-fil?
- Dersom datasettet er mangelfullt:
  - Tilbake til forfattern med merknad om kva som bør endrast
  - Senda inn til vurdering på nytt
- Publisering
  - Når datasettet er OK, publiserer kuratoren det.

Arkiveringsflyten i DataverseNO (III)

- Versjonering
  - Forfatteren kan endra på datasettet, dvs. leggja til, endra eller sletta metadata og/eller filer.
  - Etter endringane blir det oppretta ny versjon, men dei gamle er framleis tilgjengelege.
  - En kan **ikkje** sletta sjølve datasettet/metadataposten, berre lenkinga/tilgangen til data**filene** («deaccess») (NB! strenge reglar for når det er tillate!)

Publisering, gjenbruk og sitering

Barrett, Robert T., 2017, "Seabird monitoring counts in Sør-Varanger, NE Norway 1966-2012", [doi:10.18710/OHW4MR](https://doi.org/10.18710/OHW4MR), DataverseNO **DRAFT VERSION**

utkast

Publisering, gjenbruk og sitering

Barrett, Robert T., 2017, "Seabird monitoring counts in Sør-Varanger, NE Norway 1966-2012", [doi:10.18710/OHW4MR](https://doi.org/10.18710/OHW4MR), DataverseNO, DRAFT VERSION

Barrett, Robert T., 2016, "Black legged Kittiwake *Rissa tridactyla* diet", [doi:10.18710/727VG6](https://doi.org/10.18710/727VG6), DataverseNO, **V1**

publisert

Publisering, gjenbruk og sitering

Barrett, Robert T., 2017, "Seabird monitoring counts in Sør-Varanger, NE Norway 1966-2012", [doi:10.18710/OHW4MR](https://doi.org/10.18710/OHW4MR), DataverseNO, DRAFT VERSION

Barrett, Robert T., 2016, "Black legged Kittiwake *Rissa tridactyla* diet", [doi:10.18710/727VG6](https://doi.org/10.18710/727VG6), DataverseNO, V1

Barrett, Robert T., 2016, "Black legged Kittiwake *Rissa tridactyla* diet", [doi:10.18710/727VG6](https://doi.org/10.18710/727VG6), DataverseNO, **V2**

revidert

Publisering, gjenbruk og sitering

Files

Metadata

Terms

Versions

Dataset	Summary	Contributors	Published
2.0	Citation Metadata: Subject (1 Added); Files (Removed: 1; Changed File Metadata: 33); View Details	Robert T Barrett, Lars Figenschou	October 6, 2017
1.0	This is the first published version.	Lars Figenschou	May 20, 2016

Publisering, gjenbruk og sitering

Files

Metadata

Terms

Versions

Terms of Use

Waiver

Our [Community Norms](#) as well as good scientific practices expect that proper credit is given via citation. Please use the data citation above, generated by the Dataverse.

CC0 - "Public Domain Dedication"

Publisering, gjenbruk og sitering (II)

Poljarnyj vestnik: Norwegian Journal of Slavic Studies, vol. 17, 2014, pp. 19-35

Four Ways to Get Tangled Up in Russian: A Case Study of Prefix Variation in the Verb ПУТАТЬ ‘tangle’

Maria Nordrum

---

² All the numbered examples in the following are culled from the Russian National Corpus (www.ruscorpora.ru). For the convenience of the reader, relevant constructions are italicized. For works of fiction, I cite the author and year of publication, while for non-fiction I give name of journal and year of publication. All data and code are archived at the Tromsø Repository of Language and Linguistics (TROLLing), and is available at <http://hdl.handle.net/10037.1/10138>.

Fabian Barteld, Stefan Hartmann and Renata Szczepaniak*
**The usage and spread of sentence-internal
capitalization in Early New High German:
A multifactorial approach**

DOI 10.1515/flin-2016-0015

Submitted July 6, 2015; Revision invited December 12, 2015;

Revision received April 1, 2016; Accepted May 31, 2016

Resources

The dataset and R script have been made available at the Tromsø Repository for Language and Linguistics (TroLLing): <http://dx.doi.org/10.18710/SJ4OQE>.

Brought to you by | University of Oslo Norway

Authenticated

Download Date | 11/15/16 11:23 AM

(Takk til Jose Maria Izquierdo v/UB UiO for tilgang til kjelda.)

Publisering, gjenbruk og sitering (II)

Laura Janda, professor i russisk ved UiT:

- Var i desember 2016 opponent på ein ph.d.-disputas ved Universitetet i Leiden: «Jeg fikk meg en fin overraskelse da jeg leste avhandlingen og fant ut at forfatteren hadde lastet ned dataene våre og gjenbrukt dem og også utvidet metoden vi brukte til nye data.»
- «Jeg hørte også fra en kollega ved U. Oregon at han hadde brukt dataene fra vår 2013-bok om russiske prefikser i et kurs som han underviste.»

Janda, Laura A., 2014, "Why Russian Prefixes Aren't Empty", <http://hdl.handle.net/10037.1/10022>, DataverseNO, V1

Bruksstatistikk

- Enkel innebygd bruksstatistikk i Dataverse. Viser tal på nedlastingar
  - i heile arkivet

DataverseNO

Dataverse Network Norway

 Metrics

4,325 Downloads

Bruksstatistikk

- Enkel innebygd bruksstatistikk i Dataverse. Viser tal på nedlastingar
  - i heile arkivet
  - **per datasett**

Why Russian Prefixes Aren't Empty Version 1.0

Janda, Laura A., 2014, "Why Russian Prefixes Aren't Empty", [hdl:10037.1/10022](https://hdl.handle.net/10037.1/10022), DataverseNO, V1

Bruksstatistikk

- Enkel innebygd bruksstatistikk i Dataverse. Viser tal på nedlastingar
  - i heile arkivet
  - per datasett
  - **per fil**

 Metrics

19 Downloads

 Contact

Ch3Table1.exp.values.R

Version 1.0

Janda, Laura A., 2014, "Why Russian Prefixes Aren't Empty",
[hdl:10037.1/10022](https://hdl.handle.net/10037.1/10022), DataverseNO, V1; Ch3Table1.exp.values.R
[fileName]

Arbeids- og rollefordeling i DataverseNO

- For heile DataverseNO:
  - Systemadministrator: systemutviklar på UB UiT
  - Tenesteadministratorar: Leif, Philipp, Stein
- For kvar samling / kvart subdatavers:
  - Tenesteadministrator(ar)
  - Kuratorar: fagreferentar
  - «Contributors»: forskarar
- Meir om arbeids- og rollefordeling i del 2

Tilpassing og vidareutvikling av Dataverse

- Dataverse legg opp til lokal tilpassing, t.d.
  - Institusjonsinnlogging - hos oss: Feide
  - Konfigurering av tilgang og roller i subdatavers
  - Utval av metadatafelt
  - Oppretting av datasett-/metadatamalar
  - Logoar m.m.
- Elles berre nokre få små tilpassingar av applikasjonen
  - Skjult og/eller erstatta nokre lenkjer («Sign up» og «User Guide»)
  - ?

Utviklar- og brukarmiljø rundt Dataverse

- Andre behov melder vi inn til Harvard University
- Aktivt brukarmiljø rundt Dataverse
- Dataverse Community Meetings (kvart år)
- Dataverse Community Calls (ca. annakvar veke)

Sertifisering

- Planen er å få sertifisert DataverseNO som påliteleg forskingsdataarkiv
- Ny sertifiseringsordning: CoreTrustSeal
- Relativt omfattande dokumentasjonsprosess
- Søknad over nyttår

Sertifisering forpliktar!

Døme på sertifiseringskrav:

- Confidentiality/Ethics:
The repository ensures, to the extent possible, that data are created, curated, accessed, and used in compliance with disciplinary and ethical norms.
- Data quality:
The repository has appropriate expertise to address technical data and metadata quality and ensures that sufficient information is available for end users to make quality-related evaluations.

Gjennomgang på test.dataverse.no?

DataverseNO – og partnerskap

- DataverseNO er ei UiT-teneste
  - DataverseNO er *ikkje* ein eigen stiftelse eller juridisk eining
- Vi har eit standard avtaleutkast for partnerar
  - NB: Samarbeidskontrakt –
ikkje ein tradisjonell tilbydar – kjøparkontrakt
    - Smidig samarbeid

Samarbeid – avtalepartner ansvarleg for

- Arkivering av forskingsdata
  - I tråd med gjeldande retningsliner
  - Herunder at dei kan vere ope tilgjengelege
- God kvalitet på forskingsdata og metadata
- At eigarskap til materiale som arkiverast er avklåra
- Brukaropplæring og brukarstøtte til eigne forskarar og studentar

Samarbeid – UiT ansvarleg for

- Drift og oppgraderingar av server og Dataverse-programvaren
- Forvaltning av DataverseNO
- Sikker arkivering og backup
- At felles retningsliner tilfredsstillar krav frå DataCite, CoreTrustSeal o.a.
  - Slik at m.a. DOI-tildeling fungerer
  - Og at arkivet tilfredsstillar standard kvalitetskrav
- Etablering av institusjonsområde under DataverseNO
- Opplæring og støtte til superbrukarar
- Informasjon; jf. site.uit.no/dataverseno/ (NB! Under utvikling!)

Forplikingar

- Kvar partner ansvarleg for eige samling og innhald
  - I tråd med gjeldande retningsliner
  - Så ikkje heile DataverseNO og kvaliteten blir trekt i tvil
- Felles 'User Guides' og 'Terms of Use' inkluderer mellom anna
  - Retten til materialet er avklåra
  - Berre opne forskingsdata
  - Ikkje forbode materiale, ikkje trugande ...
  - Retningsliner for opplasting (filformat, metadata kvalitet m.m.) – 'best practice'
- Overordna: Samarbeid om å halde kvaliteten i DataverseNO høg

Plan for dagen

Del 1: Tjeneste og system

Del 2: Opplæring, kompetanseheving og samarbeid

Del 2:

Opplæring, kompetanseheving og samarbeid

- Ulike typar opplærings- og rettleiingstilbod
- Ulike målgrupper: forskarar, studentar, forskingsstøtte
- Arbeids- og rollefordeling på UiT
- Korleis byggja opp kompetansen om forskingsdata internt på UB?
- Korleis byggja opp opplæringstilbod? Erfaringsdeling

Overordna med opplæring og rettleiing

- Bevisstgjeriing rundt deling av forskingsdata og datahandtering
- Hjelpa forskarane til å bli (meir) sjølvhjelpne i framtidig datahandtering

Kva type opplæring og rettleiing tilbyr vi?

- Undervisning/kurs
- Nettressursar
- Rettleiing/éin-til-éin-opplæring
- Formidling på seminar og konferansar

Kven er målgruppa? → ph.d.-studentar

- Tretimars seminar, første gongen våren 2015
- Del av den tverrfaglege seminarserien **Take control of your PhD journey**
- Kwart år, for ph.d.-studentar på UiT
- Frå 2018 poenggjevande

Foto: Lene Østvand

Kven er målgruppa? → seniorar

- Treårig prosjekt: **Seniordata** ([lenkje](#))
- Finansiert med oppfølgingsmidlar for UiTs digitaliseringsstrategi
- Forskarar som snart skal gå av med pensjon, får hjelp med å leggja til rette dataa sine for arkivering
- Skal dekkja alle forskingsmiljø på UiT
- Fokus i 2017:
  - Fakultet for biovitenskap, fiskeri og økonomi
  - Tromsø museum

Kven er målgruppa? → «alle»

Opne kurs

- Introduksjon til UiT Open Research Data
  - Starta våren 2016
  - Kvar måned, på norsk og på engelsk
  - Læringsutbyte:
    - Vita bakgrunnen for oppretting av institusjonsarkiv
    - Kunna lasta opp datasett
    - Vita kor ein finn meir informasjon
  - Deltakarar: forskarar, ph.d.-studentar, forskingsstøtte, IT-tilsette, UB-tilsette

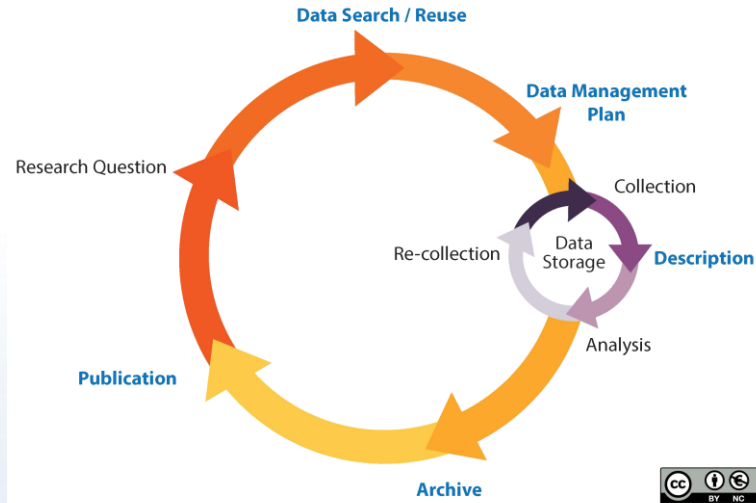
UiT Open Research Data

support transparent and reproducible research

Kven er målgruppa? → «alle»

- Modulbaserte kurs:
  - Fire modular:
    - Søk og siter forskingsdata
    - Strukturer og dokumenter dine forskingsdata
    - Del dine forskingsdata
    - Lag din egen datahandteringsplan
  - Starta våren 2017
  - Kvar måned, på norsk og engelsk
  - Læringsutbyte:
    - Vita kva beste praksis er for handtering av forskingsdata

Adapted original source:
The University of California, Santa Cruz,
Data Management LibGuide, Research Data Management Lifecycle, diagram,
viewed May 2, 2016 at <<http://guides.library.ucsc.edu/datamanagement>>

Kven er målgruppa? → rettleiarar

- Forskingsdatahandtering er del av **kurs i forskingsrettleiing** ([lenkje](#))
- Første gongen med i haust
- Rettleiarar er lite medvitne om handtering og deling av forskingsdata og om UiT sine retningsliner og støttetjenester.
- Rettleiarar treng opplæring før dei kan rettleia om forskingsdatahandtering.
- Kurset skal gjerast om til nettbasert kurs. UB skal levera innhald om forskingsdatahandtering.

Andre kurs på førespurnad

- Informerer på kursa våre om at vi tilbyr også andre kurs, t.d. meir skreddarsydde kurs for enkelte forskingsgrupper eller institutt.
- Skal annonsera dette tilbudet meir aktivt når vi har fått litt meir erfaring med kva som bør inngå i slike kurs.

Rettleiing / éin-til-éin-opplæring

- Viktig del av kommunikasjonen mellom kurator og forskar i arkiveringsarbeidsflyten i Dataverse
- Viktig del av Seniorprosjektet
- Førespurnader via e-post:
  - Frå og med i haust administrert i Request Tracker (RT), eit saksbehandlingssystem på UiT
  - Felles inngang med vidare distribuering til Forskingsavdelinga, IT-avdelinga eller UB
  - UB har hovudansvar; vakt fordelt på tre personar
  - Adresse: **research-data@support.uit.no**

Nettressursar

På UB:

- Brukarguide/retningsliner for datasett: strukturering, dokumentasjon og filformat
- Brukarguide for arkivering i UiT Open Research Data og TROLLing
- Skal flyttast over på ny blogg-/nettside for DataverseNO: <http://site.uit.no/dataverseno/> (NB! Under utvikling!)
- Laga også instruksjonsvideoar for TROLLing. Blir fort utdatert når det kjem større systemendringar → Skal truleg ikkje oppdaterast

Saman med Forskingsavdelinga og IT:

- Forskingsdataportalen UiT (<https://uit.no/forskningsdata>):
  - informasjon om forskingsdatahandtering generelt og på UiT
  - Mal for datahandteringsplanar; skal erstattast av nettbasert løysing
  - FAQ m.m.

Ekstern formidling

- Innlegg på seminar og konferansar
- Mest bibliotekfaglege, men også på disiplinlege, t.d. om TROLLing på språkkonferansar
- Informasjon til DataverseNO-partnarar og -interesserte

Kompetanseheving på UB

Arbeids- og rollefordeling på UiT

Brukar eksisterande organisasjonsstruktur:

- IT-avdeling: Teknisk drift
- UB: Opplæring og støttetjenester
- Avdeling for forskning og utvikling:
Forankring i UiTs forskingspolitikk

Klar fordeling av hovudansvar, men også samarbeid på fleire delområde:

- Arbeidsgruppe for handlingsplan for oppfølging av UiTs retningslinjer
- ...

Foto: uit.no

Arbeids- og rollefordeling på UB

Arbeidsgruppe for forskingsdata på UB:

- Systemutviklar: systemadministrasjon
- Fagreferentar og OA-spesialistar: støttetjenester + bindeledd til fagmiljø = kort veg mellom brukar og brukarstøtte
- Vidareutvikling av tenesta

Foto: UB UiT

Prosjektgruppa på UB

- Til saman 10 personar
  - 5 fagreferentar
  - 2 OA-rådgivarar
  - 2 systemteknikarar
  - 1 prosjektleiar
- Litt stor gruppe
  - Men det er nyttig å ha mange å dela arbeidet på
  - Ikkje minst å ha mange å dela på å køyra kurs

Eit teamarbeid

- Vi jobbar ikkje i eit vakuum
- Hittil har vi jobba prosjektorganisert
  - Med ei avgrensa prosjektgruppe
  - Sjølv om tenesta for lengst er lansert
- Etter kvart må vi integrera arbeidet i organisasjonen
  - Alle fagreferentar bør med

Kompetanseheving internt på UB – vegen blir til medan vi går.

Medan vi løfter oss sjølve etter håret ...

- Deler relevante artiklar, bloggar og nettsider.
- Deltok på kvarandre sine kurs (kollegarettleing).
- Diskuterer utfordringar.

Kompetansebehov på UB

Nytt område på UB som krev ulike typar kompetanse:

- Nye typar programvare
- Opne filformat
- Datastrukturering og -dokumentasjon
- God praksis for handtering og deling av forskingsdata
- Fagforståing

Læringsarena: Kontakten med forskarane

- Kontakten med forskarane – veldig lærerikt
- Vi lærer – eitt datasett om gongen
  - Vi får kunnskap om kvart datasetts innhald og omfang
  - Korleis bør datasettet strukturerast i arkivet?
  - Korleis sikrar vi gode metadata til datasettet?
  - Korleis sikrar vi god dokumentasjon av datasettet?
    - Vi kan dokumentorganisering – kva som er brukarvennleg
    - Vi kan metadata og metadata kvalitet, og kvifor dette er viktig
    - Vi har ei viss peiling på persistente filformat
      - Og veit kvar vi kan spørja om råd om dette

Vi plukkar lågthengande frukt

- Finn dei motiverte forskarane
  - Ikkje bruk krefter på å hala og draga dei umotiverte grinebitarane
  - I alle fall ikkje til å begynna med
- Pilotprosjektet vårt:
  - Vi 'annonserte' etter forskarar med datamateriale, med tilbod om å få dataa sine ope arkivert
  - Dermed fekk vi kontakt med motiverte forskarar
    - Desse er langt lettare å kommunisere med, og gjer det lettast for oss å tileigna oss kunnskapar

Seniorane – heng gjerne lågt

- Vi har eit eige ‘seniorprosjekt’:
  - To personar som aktivt kontaktar seniorar ved UiT
  - Seniorane har gjerne data frå eit langt forskarliv
  - Og dei er motiverte til å få bevara og tilgjengeleggjort dataa sine for andre forskarar
    - Vil gjerne unngå at arven blir liggjande å støva ned i ein kjellar

Datahandteringsplan

- Eit viktig startpunkt: Ved start av eit forskingsprosjekt må DHP lagast
  - Det er krav om dette i UiTs nye policy for forskingsdata
  - Og det er krav om dette frå finansørane
  - Forskarane treng hjelp – vi kan få innpass for å hjelpa
  - DHP: Ei nyttig bevisstgjerung for forskarane om handteringa av data
- Eit godt startpunkt for oss på UB òg – ein gang gjennom prosessen med
  - datagenerering
  - datahandtering
  - og til sist arkivering

Avd. for forskning og utdanning (AFU)

IT-avdelinga (ITA)

- Viktig å ha AFU og ITA i ryggen
  - Kompetanse på viktige felt:
    - Nasjonale krav og retningslinjer
    - Lokal policy
    - Jus
    - Tekniske behov
    - Lagringsplass
- Og viktig at forskningsdataarkivet har forankring ved AFU og ITA
  - Og via AFU også ute i fakulteta
- Og dette er nyttige partnere, også for vår interne kompetanseoppbygging

Nasjonale aktører

- NSD
- UNINETT Sigma2
- Ceres
- BIBSYS – BIRD
- Andre UH-institusjonar

- Vi må hjelpa kvarandre!
  - Eit nasjonalt forum hadde vore kjekt

Internasjonale aktører

- DataCite
  - Tildeling av DOI krev tilfredsstilling av metadatakvalitet
- DMPonline
  - Verktøy for generering av datahandteringsplan
- CoreTrustSeal
  - Kvalitetsstempel på dataarkivet
- Harvard og Dataverse-utviklarane

Lære av andre institusjonar

- Harvard
- DataverseNL
- University of Bristol
  - Eit team frå UiT var på studiereise dit
    - Som ledd i pilotprosjektet vårt
- Og sjølvsagt andre norske institusjonar
  - Samarbeid, framfor konkurranse
    - OK – litt vennleg konkurranse ...

Andre aktører

Retningslinjer som er tekne i bruk ved andre institusjonar (internasjonalt):

- *Research Data Management and Open Data Policy*, University of Bristol

Norsk senter for forskningsdata (NSD)

- Seminar om nasjonalt samarbeid på Virak
- Seminar om persondata på UiT

CLARINO (European Research Infrastructure for Language Resources and Technology)

Internasjonale konferansar

Munin Conference on Scholarly Publishing

Twelfth Annual Conference, 22–23 Nov. 2017, Tromsø, Norway

Search:

[Home](#) [Registration](#) [Speakers](#) [Programme](#) [Participant's guide](#) [About the conference](#) [Contact](#) [Archive](#)

Welcome to the 12th Munin Conference 22–23 November 2017

The Munin Conference is an annual conference on scholarly publishing and communication, primarily revolving around open access, open data and open science. This year's conference (2017) is the twelfth Munin Conference and is scheduled to take place **22–23 November 2017** at the Tromsø campus of UiT The Arctic University of Norway.

See [list](#) of already registered participants.

Important dates 2017

APR 28	Announcing CFP
JUN 1	Registration open
AUG 13	Submission deadline
AUG 28	Notification of acceptance
NOV	Last day for registration

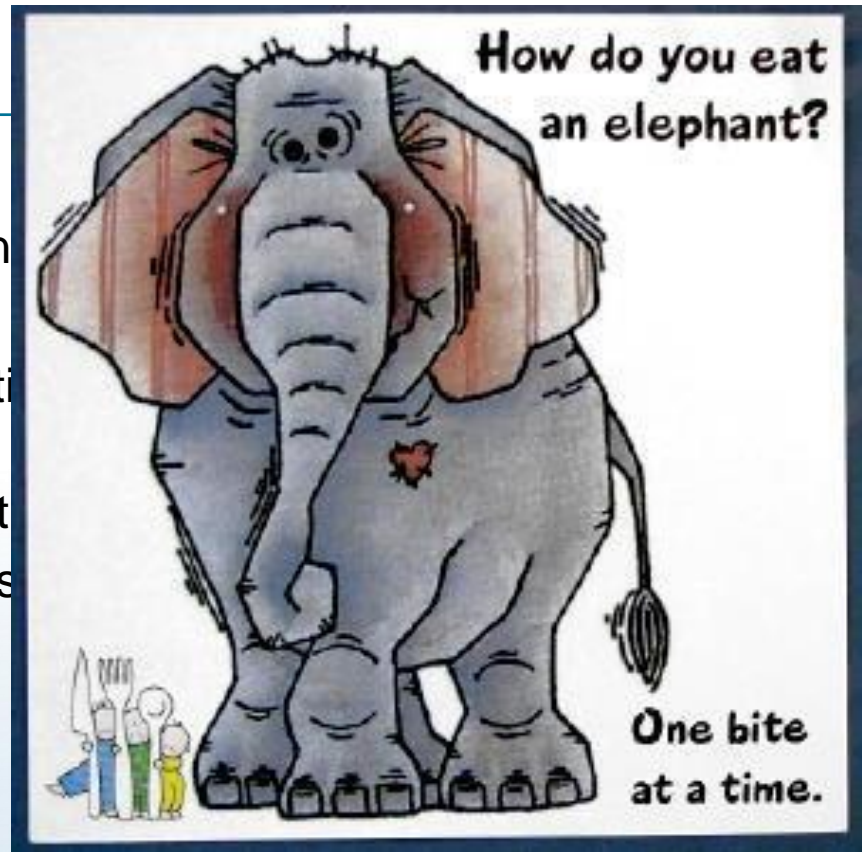
Hit eit steg og dit eit steg ...

- Vi har utvida våre tilbod i fagmiljøa
  - Men ikkje raskare enn vi har kunna absorbera på brukbar måte
- Ikkje vent med å lansera ei teneste til alt er utvikla som eit perfekt sett av tenester
  - Eit steg om gangen sørger for at ein faktisk kjem framover på vegen
  - Og ein lærer å gå ved å byrja å stabba – ikkje ved å sitja i ro

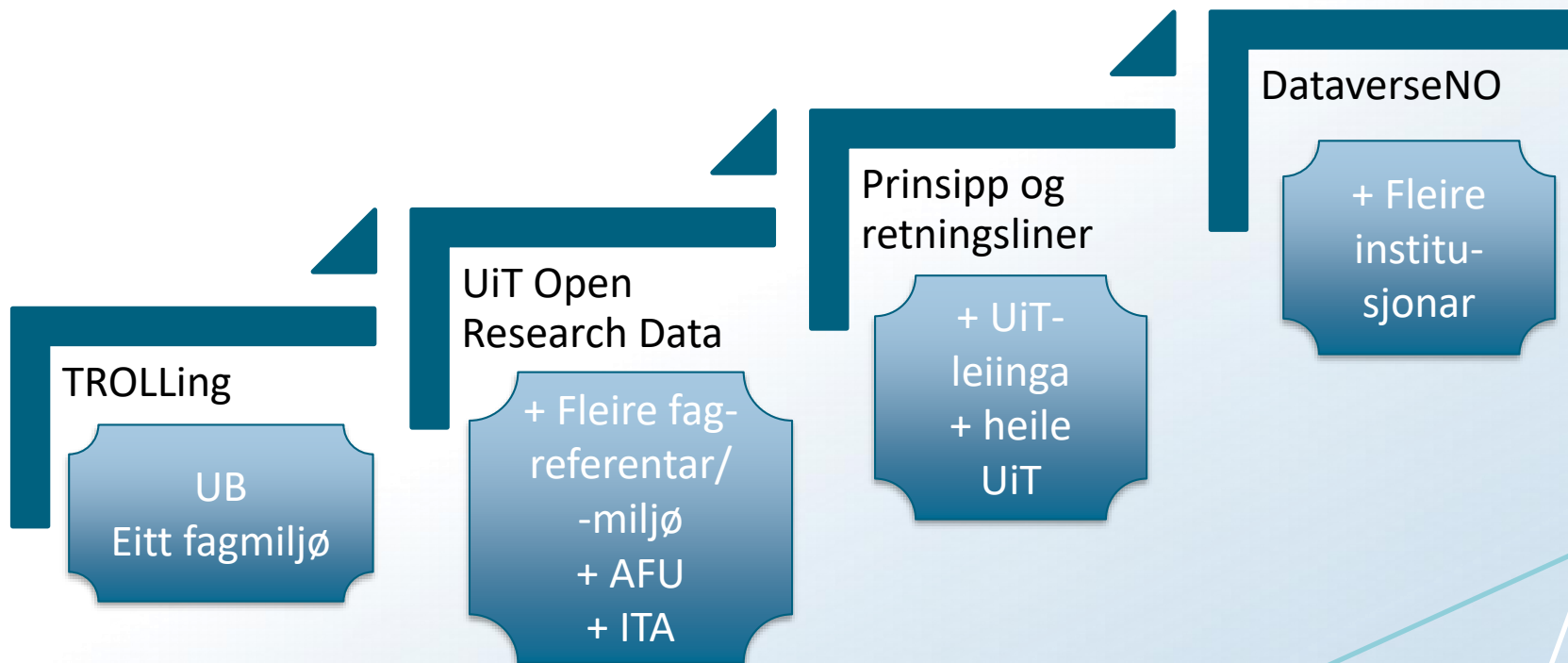
Hit eit steg og dit eit steg

- Vi har utvida våre tilbod i fagmiljøa
  - Men ikkje raskare enn vi har kunna
- Ikkje vent med å lansera ei teneste til nye tenester
  - Eit steg om gangen sørger for at
  - Og ein lærer å gå ved å byrja å s

Oppsummering

Tilrådd lesnad:

Støttetenester for forskingsdatahandtering på UiT Noregs arktiske universitet – erfaringar og forslag til beste praksis

Best Practice Article

Philipp Conzett and Lene Østvand

Kjem i *Nordic Journal of Information Literacy in Higher Education* ([NORIL](#))

Køyr debatt!

- Og til sist takk for i dag!
- Helsing
- Philipp (philipp.conzett@uit.no) og
- Leif (leif.longva@uit.no)
- research-data@support.uit.no